

Expeditie IJs

deel 1

2008

het vertrek

Tekst en foto's: Harald Paul
Vertaling: Hellen Borgmann en Marijn Schaaf

Harald Paul is samen met zijn vrouw Silvia begonnen aan de eerste etappe van Expeditie IJs 2008. De tocht, die het echtpaar met hond Rat's aan boord van hun Smelne vlet onderneemt, brengt hen via Denemarken en de Noorse kust via Spitsbergen naar Groenlad. Van daar uit gaat de tocht naar IJsland en Schotland om dit najaar weer de thuishaven in Drachten op te zoeken. Deze maand beschrijft het avontuurlijke paar het vertrek en de eerste etappe vanuit Friesland naar de Oostzee.

Ik geloof dat ik me op een dergelijke reis anders voorbereid dan de meeste anderen zouden doen. Mijn benaderingswijze is gebaseerd op routine en voortdurende herhaling. Met andere woorden: de constante omgang met het schip, dus het wonen op het water en de omgang met de zee gedurende ontelbare zeemijlen, geeft mij vertrouwen, zodat ik de vaker gestelde vraag of ik daar op zee bang ben met een overtuigd 'nee' kan beantwoorden. Aan zo'n reis zou ik niet willen beginnen als

ik voortdurend in angst zou moeten zitten. Toch krijg ik in uitzonderlijke situaties een flinke adrenalinestoot. Dit leidt echter niet tot een paniecreactie, maar tot de innerlijke rust die de situatie vereist. Al met al ben ik ervan overtuigd dat het noodzakelijk is om helder en duidelijk te blijven denken om op hoge zee veilig met zo'n schip te kunnen varen. Hiermee ben ik bij het punt van de voorbereiding aangeland. Hoe beter ik mijn schip en mijn uitrusting in orde heb, hoe helderder ik kan denken. Alles wat ik bij de

voorbereiding ben vergeten, kan ik alsnog ter plekke met behulp van mijn improvisatievermogen oplossen. Ik doe dan ook niet aan grondig voorbereide expedities, want het loopt toch altijd anders dan verwacht. Bovendien zit ik midden in de natuur, dus waarom zou ik me niet door haar laten leiden? Natuurlijk weet ik hoe lang deze expeditie ongeveer zal duren en met wat voor weer ik rekening moet houden. Ik houd altijd rekening met het ergste, zodat ik in ieder geval goed voorbereid ben.

De eerste etappe is voor ons vooral routine

WATER-EN GEURDICHT VERPAKT

Een tocht met zulke ontberingen is geen wedstrijd, maar een belevenis zonder weerga. De voorbereiding stap voor stap: de proviand en opslag ervan zijn volgens mij de belangrijkste punten. Aangezien we ongeveer negen maanden onderweg zullen zijn, eventueel tijdverlies niet meegerekend, neem ik toch maar proviand mee voor een jaar. Het kan natuurlijk zomaar gebeuren dat ons schip één à twee maanden in het pakjts vast komt te zitten. Dit met een lege maag te moeten doorstaan valt niet onder mijn definitie van avontuur. Daarom heb ik ongeveer een ton aan proviand opgeslagen. Die bestaat uit volgende onderdelen: 260 kg blikken, 120 kg glazen, 100 kg melkpoeder en meel, 20 kg

suiker, 12 kg rijst, 55 kg vlees in een vrieskist, 60 kg hondenvoer, 65 kg broodbakmeel, 21 liter olijfolie, 25 kg chocolade, 50 kg pasta, en niet te vergeten: rozijnen, paneermeel, griesmeel, kruiden, tandpasta, douchegel, wasmiddel enzovoort enzovoort. En dan nu het belangrijkste: alles, maar dan ook alles is in Ortlieb-zakken waterdicht verpakt. Ik heb namelijk niet alleen last van vochtigheid, maar ook van de geur. Wie op zo'n hoge breedtegraad wil varen, weet dat in de buurt van Spitsbergen (Svalbard) ongeveer 3500 ijsberen leven. Deze jongens hebben voortdurend honger en kennen geen angst, want ze hebben geen vijanden, behalve de mens natuurlijk.

GLIMLACH

Verder mag ik niet vergeten reserveonderdelen en gereedschap mee te nemen. Ik heb alle pompen die zich in het schip bevinden dubbel en daarnaast heb ik nog extra onderdelen mee. Verder heb ik alle reserveonderdelen voor de Yanmar scheepsdiesel en het Mastervolt aggregaat samen met alle olie- en dieselfilters en ongeveer zestig liter motorolie opgeslagen. Ik heb een ruime keuze aan gereedschap: las-apparaat, decoupeerzaag, haakse slijper, boormachine, guts, heteluchtföhn en nog veel meer elektrische apparaten. Twee kettingzagen

met een snijvlak van negentig centimeter zijn ook voor handen. Mijn pronkstuk is een vervoerbare lier die met een elektrische motor, tachtig meter staaldraad en een trekkracht van een ton alle mogelijke situaties aankan. Een zak vol banden en wieljes completeert dit speciale bergingsapparaat. Tot het grove gereedschap behoren de voorhamer, koevoet en bijl. Maar ook een momentsleutel van 10 NM – 200 NM, verschillende elektronische meetapparaten en andere speciale werktuigen ontbreken niet in mijn collectie. Wie dit leest, zal zeggen: gekken

werk. Mijn antwoord: gelijk heb je. Het heeft meer dan drie weken gekost om deze spullen in een klein schip van 12 bij 4 meter te proppen. Maar ik heb al het nodige mee, zelfs een scheepsschroef die een speciale legering heeft om het contact met het ijs beter te kunnen doorstaan.

Niemand hoeft zich dus af te vragen waarom het schip op de dag van vertrek 18,3 ton woog. Mij ontlokt dit een glimlach, want mijn gevoel voor veiligheid is bevredigd.

Pas buitengaats leun ik achterover in mijn stuurmansstoel

CONDITIE

Als de nood aan de man komt, heb ik nog een Winslow reddingsboot die geschikt is voor koud water en arctische gebieden, een satelliettelefoon (voor medische adviesgesprekken) en een EPIRB (zeenoodbakens). Mijn eenvoudige electronica voor de navigatie bestaat uit drie gps-systemen, waarvan er eentje door middel van een kleine radar en het zendapparaat met DSC verbonden is. Een Silva 100-kompas voltooit dit eenvoudige gedeelte. Dan is er nog iets voor kleine verwondingen. In de eerstehulpkit

zitten tandartsinstrumenten en spuitjes, gipsverband, een flinke hoeveelheid verband, naaigerei en krammen voor open wonden en nog veel meer. En tot slot is een goede lichamelijke gesteldheid van belang. Mijn vrouw Silvia en ik lopen ongeveer twee keer per week circa tien kilometer hard. Na ongeveer twee kilometer doe ik nog eens vijf keer honderd opdruk oefeningen, dus in totaal vijfhonderd. De lichamelijke conditie is buitengewoon belangrijk voor lange zeereizen. Al met al geloof ik dat we ons

op al het denkbare voorbereid hebben. De rest laat ik over aan mijn in het begin genoemde improvisatievermogen.

ROUTINE

De eerste etappe, door Nederland en over de Duitse kanalen naar Travemünde, tot aan de mond van de Oostzee, is voor ons vooral routine. Maar pas op, ook hier moeten we op verschillende gevaren bedacht zijn. Als we een sluis binnenvaren en een beroepsschip voor ons

te veel draaikolken veroorzaakt, dan kan dit behoorlijke problemen opleveren. Onze langkieler reageert immers zeer langzaam op het roer. Zowel veel ervaring en gevoel voor het schip en het water als de nodige rust zijn vereist om geen schipbreuk te lijden. Buitengaats op hoge zee is het een heel ander verhaal. Veel ruimte, genoeg diepte en dat gecombineerd met het alleen zijn vind ik rustgevende aspecten. Ja, pas buitengaats, als het schip witte schuimsporen achterlaat, leun ik achterover in mijn stuurmans

stoel, want dan begint Expeditie IJs 2008 pas echt. Hierbij willen wij – Silvia, Harald en Rat's de hond – onze dank uitspreken voor de onuitputtelijke hulp tijdens de voorbereiding en de steun van onze sponsors. Onze dank gaat ook uit naar alle anderen die momenteel de berichtgeving aan de lezer verzorgen.

Ahoy

De rest laat ik over aan mijn improvisatievermogen

